

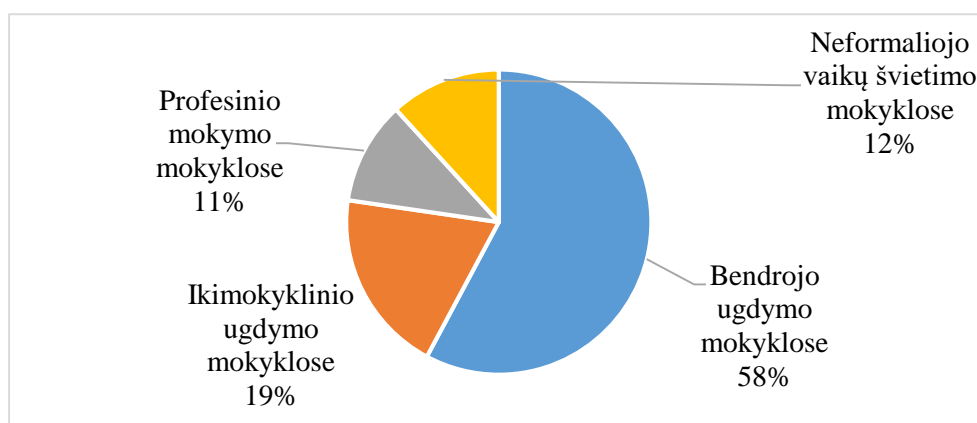
Joniškio rajono savivaldybė

Joniškio r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Joniškio rajono švietimo centras (toliau – Centras)¹.

2021–2022 m. m. Joniškio r. savivaldybėje dirbo 467 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 256 (58 proc.) dirbo bendrojo ugdymo, 95 (19 proc.) – ikimokyklinio ugdymo, 41 (11 proc.) – profesinio mokymo mokyklose, 55 (11 proc.) – neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.). Palyginti su 2020–2021 m. m., savivaldybėje įvyko nedidelė pedagoginių darbuotojų kaita: šiek tiek (po 1 proc.) sumažėjo pedagoginių darbuotojų bendrojo ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo mokyklose.

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)



2022 m. Centras vykdė 10 ilgalaikių (ne mažiau kaip 40 val. trukmės) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (toliau – PKT) programų pagal Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 metų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus, atliepančius švietimo kaitos situaciją ir šiandieninį mokymo(si) kontekstą. Jose dalyvavo 277 pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelę). Palyginti su praėjusiais metais, matyti, kad 2021 m. vyravusį prioritetą *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį* pakeitė prioritetas *Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas*, skiriant daugiau dėmesio kryptčiai *Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas*.

1 lentelė. Daugiausia programų vyko pagal prioritetą *Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas*

Vykdytų programų ir dalyvių pasiskirstymas pagal prioritetus

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	3	86
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	2	58

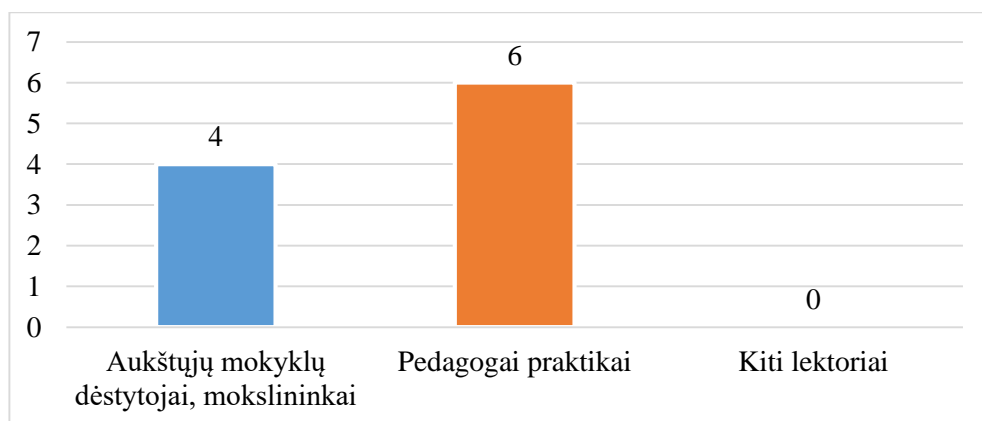
¹ Prieiga internete <https://www.sc.joniskis.lm.lt>.

Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	–	–
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	1	28
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	5	138
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	2	30
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	3	108
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	2	53
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	–	–
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	1	30
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	1	23
Iš viso:	10	277

Pedagogai, dalyvaudami programose ir plėtodami savo profesines kompetencijas, dirbo su pedagogais praktikais ir aukštųjų mokyklų dėstytojais, mokslininkais.

2 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai

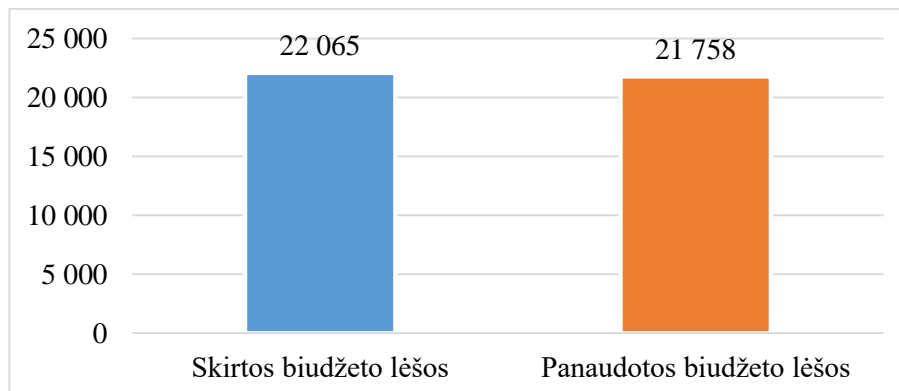
Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektoriai



Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti savivaldybėje 2022 m. lėšų skirta panašiai kaip ir 2021 m., tik 2022 m. jų panaudota daug daugiau. 2021 m. kvalifikacijai tobulinti panaudota 65 proc. skirtų lėšų.

3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 99 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurais)



Kvalifikacijos tobulinimo galimybių užtikrinimas savivaldybėje (interneto svetainės puslapių apžvalgos duomenimis)

Centras naudojami elektronine registracijos sistema *Semiplius*. Kvalifikacijos tobulinimo renginius mato visi Lietuvos pedagogai, prisijungę prie šios sistemos. Kiekvieno mėnesio renginių planas skelbiamas Centro svetainėje, *Facebook* puslapyje ir išsiunčiamas rajono ugdymo įstaigoms. Pedagogų kvalifikacija vykdoma kontaktiniu ir nuotoliniu būdais.

Interneto svetainėje *atsispindi* ir kitos Centro kasdienės veiklos, kurioje dalyvauja sritys, susijusios su rajono pedagoginių darbuotojų profesiniu tobulėjimu. 2023 m. vasario–gegužės mėn. stebėtos Centro interneto svetainės duomenimis:

- Skelbiami kiekvieno mėnesio veiklos planai, vykdomos ilgalaikės programos (jų moduliai, modulio val. skaičius), prie renginių nurodoma jų data, laikas, vieta, lektoriai, atsakingi asmenys. Juose, be PKT renginių, skelbiami ir kiti specializuoti renginiai, priemonės. ŠMSM prioritetinės 2023–2025 m. kvalifikacijos tobulinimo sritys skelbiamos atskirai, jos nenurodytos prie paskelbtų mėnesio PKT renginių.

- Skelbiamas ilgalaikių (ne mažiau 40 akad. val.) PKT programų sąrašas, 2022 m. akredituotos 26 ilgalaikės (ne mažiau kaip 40 akad. val.) PKT programos.

- 2023 m. mėnesio planuose matyti, kad vyksta renginiai ugdymo turinio atnaujinimo (UTA) temomis. Yra atskiras UTA skirtas puslapis, kuriame skelbiama pasirengimo dirbti pagal atnaujintą ugdymo turinį medžiaga: informacija iš NSA svetainės ir *YouTube* kanalo, susiję leidiniai ir vykdytų renginių medžiaga.

- Atskiras puslapis skiriamas *įtraukiamam ugdymui*; jame įkeltos *Įtraukties principo įgyvendinimo mokykloje gairės, Rekomendacijos vaikų, turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų, nuotoliniam ugdymui* ir kt.

- Centras su rajono pedagogais vykdo / dalyvauja įvairiuose šalies, regioniniuose projektuose („Tūkstantmečio mokyklų“ ir kt.).

- Teikiama *konsultavimo* paslauga: Centro specialistai konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl logopedinės, psichologinės, socialinės ir specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo, pedagogus, švietimo pagalbos specialistus – dėl specialiojo ugdymo, mokymo turinio, alternatyvių mokymosi metodų ir būdų taikymo, mokymosi motyvacijos palaikymo ir skatinimo.

- Centras koordinuoja 21 metodinio būrelio veiklą ir organizuoja keitimąsi gerąja patirtimi. Sukauptas *edukacinės patirties bankas*, kuriame paskelbti mokytojų dalykininkų edukacinių veiklų sąrašai, nurodoma mokytojų vykdyta veikla, pateikiami autorių el. pašto adresai.

- Svetainėje yra atskira duomenų bazė, kurioje teikiama informacija dėl konkursų, olimpiadų ir pan.

Remiantis Centro veiklos duomenimis, atsispindinčiais interneto svetainės puslapiuose, galima teigti, kad Centras, organizuodamas pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą, užtikrina, skatina ir siekia sudaryti įvairias galimybes stiprinti pedagoginių darbuotojų bendrąsias ir profesines kompetencijas. Kvalifikacijos tobulinimo sričių ir formų įvairovė tiesiogiai siejasi ir, manytina, stiprina pedagogų norą tobulintis, pasitenkinimą tobulinimosi rezultatais ir jų diegimo profesinėje veikloje sėkmę.

PKT poveikis ugdymo kokybei

Savivaldybės lygmeniu analizuojamas PKT procesas ir ieškoma būdų, kaip pamatuoti pedagogų, kryptingai dalyvavusių kvalifikacijos kėlimo renginiuose, poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai: vykdoma elektroninė anketa ir rengiami pokalbiai. Organizuojamos metodinės dienos, kuriose mokytojai dalijasi patirtimi, kaip pritaiko įvairius mokymosi metodus, kuriuos sužino kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, ir kokią poveikį jie turi mokinių pasiekimams ir ugdymo kokybei.

Centro ir mokyklų įsivertinimo duomenimis, pedagogų dalyvavimas įgyvendinant kvalifikacijos tobulinimo programas turėjo teigiamo poveikio jų bendrųjų kompetencijų plėtoje. Suprantama, PKT renginiuose dalyvavusių pedagogų įgytos žinios ir pritaikytos praktikoje turėjo įtakos mokinių pasiekimams ir pažangai:

- buvo sėkmingai įgyvendinamas įtraukusis ugdymas;
- gerėjo vaikų pažanga.

Pagal šalies ir rajono pedagogų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus ir mokyklų poreikį vykdomas PKT daro poveikį ir savivaldybės mokyklų, kaip organizacijų, pažangai. Užtikrinant dermę tarp nacionalinių prioritetų, individualių pedagogų ir ugdymo įstaigos poreikių, pastebėta, kad pedagogai tapo labiau pasitikintys dirbdami su jaunąja karta, stiprėjo jų bendradarbiavimas, augo vidinė ir išorinė mokyklų kultūra.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis, siūloma:

- plėtoti PKT stebėseną pedagogų kompetencijų stiprinimo ir ugdymo kokybės gerinimo kryptimi: kaip ir kiek pedagoginių darbuotojų, dalyvavusių PKT programose, tobulinimo(si) patirtis ir įgytos kompetencijos perkeliama į praktiką;

- *papildyti* interneto svetainės ugdymo turinio atnaujinimo puslapį aktualiais praktinės veiklos pavyzdžiais.